UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Disputatio || excellentium. D. doctoru[m] Iohannis Eccij & || Andre[a]e Carolostadij q[uae] cepta est Lipsi[a]e || XXVII. Iunij. An. M.D.XIX.

Eck, Johannes
Karlstadt, Andreas

[Erfurt], 1519

VD16 E 320

Responsio Carolostadij

urn:nbn:de:hbz:466:1-32477

Visual Library

¶ Ad quã clariſſi:d.reſpondere conatus eſt longã verboꝝ ſeriẽ ex Bern:nobiſ Pro Sexto
relegens At qꝛ ſequẽtia plus ei opponẽti ꝓderunt quã rñdenti ꝑcupio diſcere
adhuc ſi libe:arbi:habet ſe mere paſſiue ad opus bonum quõ.Bern:affirmat
gratiã et libe:arbi:mixtim et ſimul ꝑficere illud.Et illud quoqꝫ ſcire cupio qꝺ
Bern:variat inter opus inceptũ et ꝑficiendũ ſi libe:arbi:habet ſe pure paſſiue
eodẽ modo ſe habebit recipiẽdo ad inceptionẽ ſicut in recipiẽdo ad ꝑfectionẽ.
¶ Simili expeditiõe clariſſ:d.d.et amic⁹ verba Bern:circũducit de.b.Paulo Pro Septio
Cupio ſcire quicquid alibi Bern:dicat ſi Paulũ reputauit ſociũ cooꝑantẽ gr̃e
ꝑ ꝯſenſum.ꝛ quid aliud ſit ille ꝯſenſus niſi lib:arbi:oꝑatio Et ꝙ hoc ſit certiſſ:
adduco Auguſt:verba que fucari nullo pacto poterũt ex tractatu quarto ſuꝑ
epiſtola Johannis.vbi ſanctus pater tractãs verba ſacre ipſius anie Om̃is
qui habet ſpem hanc in ipſo caſtificat ſeipſum ſicut et ipſe caſtus eſt.videte
quẽadmodũ nõ abſtulit libe:abi:vt diceret caſtificet ſe ipſum quis te iuſtificat
niſi deus ſed de⁹ te nolentẽ nõ iuſtificat.ḡ ꝙ adiungis voluntatẽ deo iuſtificas
te ipſum.caſtificas te non de te ſed de illo qui voluit vt habitet in te.Tamẽ qꝛ
agis ibi aliquid volũtate ideo ꝛ tibi aliquid tributũ eſt.ideo aũt tributũ eſt vt
dicas ſicut Pſal:26.Adiutor meus es ne derelinquas me.ſi dicis adiutor me⁹
es aliquid agis.nam ſi nihil agis quõ ille agit.hec.Auguſt.quib⁹ verbis liſ
quidiſſ:actiuitatẽ nobis tributã teſtatꝛ.ꝛ eo ipſo ꝙ nos deus adiuuat cõꝓbare
nititur nos aliquid agere.et ꝓfecto niſi Aug:libe:arbi:legem et facultatẽ per
ſapientẽ expreſſam vbiqꝫ in ſuis libris defendere voluiſſet.mitiſſ:pater non ita
vehementi ira aduerſus Julianũ li:4:ca.8.excanduiſſet vt illũ diceret mẽtiri
quod libe:arbi:facultatẽ abſtuliſſe Auguſt:retulit.

Reſponſio Caroloſtadij

¶ Ad p̄imũ ſcdm̃ et tertiũ ꝛ ſextũ argumentũ dico qꝺ gratia vtiqꝫ dat actionẽ
libe:arbi:neqꝫ hoc eſt negatũ ꝑ me.ſed ſolum hoc qꝺ libe:arbi:habeat ſpãleꝫ
et naturalẽ actiuitatẽ in bonis opibus.ꝑ hoc reſpõdeo ad longã oꝛonem quẽ
dñs.d.ex tractatu quarto Auguſt:in ep̄l'a Johã:aſſumpſit.fateoꝛ eñi qꝺ dñs
deus eſt adiutoꝛ libe:arbi:Hoc eſt miniſtrat libe:arbi:vires et actiones.
¶ Ad tertiũ.Quod libe:arbi:ꝯparatꝛ iumento nõ eſt ad ꝓpoſitũ et intentionẽ
Egre:d.d.eſt eñi libe:arbi:iumentũ vt domeꝛ ad opus homi neceſſariũ.vt aũt
reſtraureꝛ recte gratia dicitur iumentum.quẽadmodũ initia et exoꝛdia noſtre
cõtentionis habuerunt.
¶ Ad quartum de Cypꝛiano dico qꝺ opponentis eſt ſua dicta firmare et ex-
pẽdere vt intelligantꝛ Dictũ aũt Cypꝛi:ambiguũ eſt neqꝫ vnq̃ꝫ ꝯcludet qꝺ lib:
arbi:habeat quandã ſpãlem actiuitatẽ et naturalem vt ſupꝛa.
¶ Ad Bern.d.d.petit vt intelligat quõ bonus et iuſtificat⁹ ſit ſocius oꝑantis
gratie.reſponſum eſt ſatis qꝺ ꝓpter ꝯſenſum quẽ ipſa gr̃a inſpirat arbitrio.

Contra Eckius.

¶ Cum amicus noſter clariſſ:d.d.tandẽ in meã ꝯtractus ſententiam ingenue
fateꝛ nũqꝫ ſe negaſſe actiuitatẽ.libe:arbi:a gratia ſibi coiꝛcata.attamen plura
ſunt eius ſcripta et alie plereqꝫ circũſtantie quib⁹ ſuſpicabar clariſſ:d.doctoꝛ
arbitrari libe:arbi:nullã habere boni oꝑis actiuitatẽ.pꝛimo ꝓpter ꝯcluſionem
ſuam.14.qua dicit.dñs Johannes non videns quomodo bonum opus ſit
totum a deo et cetera.
¶ Deinde qꝺ mea ꝯcluſio ſeptima clare hoc ꝓponit iſta ſcꝫ errat q̃ lib:arb:ꝛc.
¶ Tertio q̃d.R.p̄r.d.Martinus Luther cõclu:7.mihi ꝯdicens ait neqꝫ quid
fides neqꝫ quid ꝯtritio ꝛc.Et idem R.p.in quadã diſputatiõe impꝛeſſa cõclu:
13.ait lib:ar:poſt pctm̃ res ẽ de ſolo titulo Et.14.lib:arb:poſt pctm̃ in bonũ.
¶ Quarto ꝙ clariſſ:d.d.ſepe ſcriptũ reliquit in defenſione ſua libe:arbi:et vo-
luntatẽ pati et non agere ad opus bonũ.ſicut patet:b.4.facie.z.ꝛ.c.z.fa.1.ꝛ
f.1.fac.z.g.4.et in multiſ aliĳs locis quib⁹ clariſſ:d.dicit voluntatẽ ſolũ recipe